

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

BofA: Το χειρότερο sell off για την αγορά ομολόγων από το 1949

Σε τροχιά για τη χειρότερη χρονιά από το 1949 βρίσκονται οι παγκόσμιες αγορές ομολόγων, αναφέρει σε νέα της έκθεση η Bank of America Global Research, υπογραμμίζοντας ότι το επενδυτικό κλίμα υποχωρήσει σημαντικά. Όπως αναφέρουν οι αναλυτές της BofA (την έκθεση παρουσιάζει ο Οικονομικός Ταχυδρόμος), το μαζικό sell off που καταγράφεται στα ομόλογα το τρέχον έτος, απειλεί να προκαλέσει πιστωτικά γεγονότα και πιθανή ρευστοποίηση των πιο διαδεδομένων συναλλαγών στον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων των στοιχημάτων που οδήγησαν το δολάριο σε υψηλά δεκαετιών και των τοποθετήσεων σε αμερικανικές μετοχές τεχνολογίας.

Επικαλούμενη στοιχεία του EPFR, η αμερικανική τράπεζα αναφέρει ότι τα ομολογιακά κεφάλαια κατέγραψαν εκροές 6,9 δισεκατομμυρίων δολαρίων κατά τη διάρκεια της εβδομάδας έως την Τετάρτη, ενώ 7,8 δισεκατομμύρια δολάρια βγήκαν από μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια και οι επενδυτές άντλησαν 30,3 δισεκατομμύρια δολάρια σε μετρητά.

Το επενδυτικό κλίμα είναι το χειρότερο από το παγκόσμιο οικονομικό κραχ του 2008, ανέφερε το σημείωμα.

Η BofA υπογράμμισε ότι οι επενδυτές σταθμίζουν πλέον τον υψηλό πληθωρισμό, τις αυξήσεις των επιτοκίων και το φάσμα της ύφεσης, προσθέτοντας ότι μια κατάρρευση ομολόγων σημαίνει ότι δεν είχε επιτευχθεί ακόμη υψηλό σε πιστωτικά περιθώρια και οι μετοχές δεν έχουν πιάσει πάτο.

Οι επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων από τις μεγάλες κεντρικές τράπεζες για τον περιορισμό του πληθωρισμού, ακόμη και όταν η ανάπτυξη επιβραδύνεται, προκαλεί νευρική κατάσταση στις παγκόσμιες αγορές και πυροδότησε μια νέα άνοδο στις αποδόσεις των ομολόγων αυτή την εβδομάδα.

Πιέσεις στην Ευρώπη

Η απόδοση του ελληνικού 10ετούς τίτλου ξεπέρασε το 4,64% με το spread έναντι του γερμανικού διαμορφώνεται στις 253 μονάδες βάσης. Σημειώνεται ότι η απόδοση του 10ετούς ομολόγου αναφοράς της Γερμανίας αυξήθηκε πάνω από το 2% για πρώτη φορά σε 11 χρόνια, και διαμορφώνεται στο 2,11%.

Το ευρωπαϊκό κόστος δανεισμού δέχθηκε νέες πιέσεις μετά τη δημοσιοποίηση νέας έρευνας σύμφωνα με την οποία, η υποχώρηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε ολόκληρη την ευρωζώνη επιταχύνθηκε αυτόν τον μήνα και η οικονομία πιθανότατα εισέρχεται σε ύφεση.

Η μεταποίηση επλήγη ιδιαίτερα από το υψηλό ενεργειακό κόστος μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, η οποία εκτόξευσε τις τιμές του φυσικού αερίου, ενώ και ο κλάδος των υπηρεσιών υποχωρεί καθώς οι καταναλωτές μένουν σπίτι για να εξοικονομήσουν χρήματα.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες

Ανοδικά κινούνται και αποδόσεις στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, με το αμερικανικό διετές να σημειώνει νέο υψηλό 15ετίας, με τις αγορές να αξιολογούν την τελευταία αύξηση των επιτοκίων της Federal Reserve και τι σημαίνει για την οικονομία στο μέλλον.

Ειδικότερα, η απόδοση του ευαίσθητου στη νομισματική πολιτική 2ετούς τίτλους διαμορφώθηκε στο 4,2%. Το 10ετές διαπραγματεύτηκε 9 μονάδες βάσης υψηλότερα στο 3,801% και κοντά σε επίπεδα που δεν έχουν παρατηρηθεί από το 2011.

DBRS: Οι δύο προϋποθέσεις για να αναβαθμίσουμε την Ελλάδα

Αργά το βράδυ, την περασμένη Παρασκευή, σχεδόν ταυτόχρονα με τη Moody's, ο οίκος αξιολόγησης DBRS δημοσιοποίησε και τη δική του έκθεση για την πιστοληπτική ικανότητα της ελληνικής οικονομίας, αφήνοντας τη βαθμολογία αμετάβλητη. Στην έκθεση εκείνη υπήρχαν τρεις σημειώσεις, οι οποίες αφορούσαν κινδύνους που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αναβάθμιση ή σε υποβάθμιση. Οι δύο παράγοντες ήταν κοινοί και είχαν σχέση με τη θετική ή αρνητική πορεία των δημοσιονομικών και των μεταρρυθμίσεων, αντίστοιχα. Ο τρίτος παράγοντας αναφέρονταν μόνο για την περίπτωση υποβάθμισης και αυτός είχε σχέση με τυχόν επαναφορά της χρηματοπιστωτικής αστάθειας.

Το Capital.gr επικοινωνήσε με την κυρία Nichola James, την επικεφαλής της ομάδας που συνυπέγραφε την έκθεση αξιολόγησης της DBRS για την Ελλάδα. Η πρώτη ερώτηση αφορούσε στο εάν βλέπει ο οίκος κάποιον κίνδυνο που σχετίζεται με τις τράπεζες και, για τον λόγο αυτό, αναφέρεται στην έκθεση ως πιθανός παράγοντας υποβάθμισης. Το δεύτερο σκέλος των ερωτήσεων είχαν σχέση με τους παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη μεταρρυθμιστική και δημοσιονομική πορεία.

Τράπεζες

Απαντώντας στην πρώτη ερώτηση, σχετικά με το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, η κυρία James εξήγησε ότι "με τον όρο χρηματοπιστωτική αστάθεια αναφερόμαστε σε κινδύνους τραπεζικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας που θα μπορούσαν να μεταφερθούν στο κράτος."

Διευκρίνισε ότι "οι ελληνικές τράπεζες συνεχίζουν να σημειώνουν πρόοδο στη μείωση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων τους (σ.σ. κόκκινα δάνεια), κυρίως λόγω των πωλήσεων και τιτλοποιήσεων δανείων στο πλαίσιο του προγράμματος "Ηρακλή", αλλά ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων NPE παραμένει ο υψηλότερος στη ζώνη του ευρώ".

Κίνδυνος νέων κόκκινων δανείων

Μιλώντας για τις τάσεις που διακρίνει σε αυτό το θέμα, η κυρία James εκτιμά ότι "από εδώ και στο εξής, η εξυγίανση των ισολογισμών θα συνεχιστεί, αν και με βραδύτερο ρυθμό. Ταυτόχρονα, η απόσυρση των μέτρων στήριξης της πανδημίας, καθώς και οι οικονομικές και χρηματοπιστωτικές επιπτώσεις της σύγκρουσης στην Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής κρίσης, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε νέες ροές NPE".

Υποκλοπές και εκλογές

Όσον αφορά στο ζήτημα των υποκλοπών και της δυσκολίας δημιουργίας κυβέρνησης, εξελίξεις οι οποίες θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη από έναν οίκο αξιολόγησης για τον πολιτικό κίνδυνο, για τυχόν καθυστερήσεις στις μεταρρυθμίσεις και ενδεχόμενη επιδείνωση των δημοσιονομικών, η κυρία James πιστεύει ότι η συνολική θετική εικόνα της ελληνικής οικονομίας δεν επηρεάζεται. Παρ' όλα αυτά αποτελούν παράγοντες που αυξάνουν τον κίνδυνο, αλλά βραχυπρόθεσμα.

Πολιτική σταθερότητα

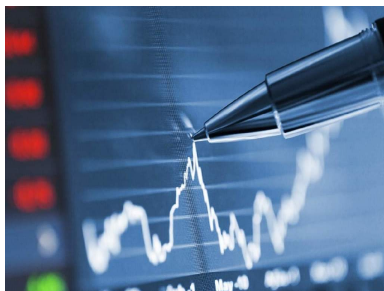
Συγκεκριμένα, η κυρία James απάντησε ότι "τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα απολαμβάνει ένα σταθερό πολιτικό περιβάλλον και καλή συνεργασία με τους ομολόγους της και τους θεσμούς της ΕΕ, γεγονός που εδραιώνει την Ελλάδα σταθερά στο σύστημα του ευρώ". Στο σημείο αυτό προσθέτει ότι ως οίκος "συνεχίζουμε να αναμένουμε πολιτική συνέχεια, με την εφαρμογή του οικονομικού προγράμματος "Ελλάδα 2.0" να προχωράει και το Ταμείο Ανάκαμψης (RRF) να παρέχει κίνητρα για τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων".

Όπως εξήγησε στη συνέχεια η ίδια, "δεν αναμένουμε ότι το σκάνδαλο των υποκλοπών θα επηρεάσει ουσιαστικά τις συνολικές επιδόσεις της Ελλάδας, αν και θα μπορούσε να προσθέσει ένα επιπλέον επίπεδο δυσκολίας στο σχηματισμό κυβέρνησης μετά τις εκλογές, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων".

Προϋποθέσεις για αναβάθμιση

Επανερχόμενη στους παράγοντες που λαμβάνει υπόψη ο οίκος DBRS στις αξιολογήσεις, η κυρία James ανέφερε ότι είναι ξεκάθαροι και σε ό,τι αφορά σε αυτούς "που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αναβάθμιση σε περίπτωση που συμβεί ο ένας ή ένας συνδυασμός των δύο ακόλουθων: Πρώτον, συνέχιση της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν τις επενδύσεις, βελτιώνοντας έτσι τις μακροπρόθεσμες οικονομικές προοπτικές. Δεύτερον, συνεχής δέσμευση για δημοσιονομική εξυγίανση που διατηρεί τον λόγο του δημόσιου χρέους (σ.σ. προς ΑΕΠ) σε πτωτική τροχιά".

Πηγή: capital.gr

Γιατί οι αναλυτές προειδοποιούν τους επενδυτές να αποφύγουν τις ευρωπαϊκές μετοχές

Οι επενδυτές θα πρέπει να αποφύγουν την Ευρώπη για «κυνήγι» των μετοχών αξίας, καθώς η ενεργειακή κρίση της ηπείρου σημαίνει ότι η ανταμοιβή κινδύνου δεν είναι ακόμα εκεί, σύμφωνα με τον Willem Sels, παγκόσμιο CIO της HSBC.

Οι μακροοικονομικές προοπτικές στην Ευρώπη είναι ζοφερές, καθώς οι διαταραχές του εφοδιασμού και ο αντίκτυπος του πολέμου της Ρωσίας στην Ουκρανία στις τιμές της ενέργειας και των τροφίμων συνεχίζουν να πνίγουν την ανάπτυξη και αναγκάζουν τις κεντρικές τράπεζες να σφίξουν επιθετικά τη νομισματική πολιτική για να περιορίσουν τον πληθωρισμό.

Συνήθως, οι επενδυτές έχουν στραφεί στις ευρωπαϊκές αγορές αναζητώντας μετοχές αξίας – εταιρείες που διαπραγματεύονται σε χαμηλή τιμή σε σχέση με τα θεμελιώδη χρηματοοικονομικά τους στοιχεία – όταν προσπαθούν να αντιμετωπίσουν την αστάθεια επενδύοντας σε μετοχές που προσφέρουν σταθερό μακροπρόθεσμο εισόδημα.

Αντίθετα, οι ΗΠΑ προσφέρουν μια αφθονία μεγάλων μετοχών ανάπτυξης – οι εταιρείες αναμένεται να αυξήσουν τα κέρδη τους με ταχύτερο ρυθμό από τον μέσο όρο του κλάδου.

Αν και η Ευρώπη είναι μια φθηνότερη αγορά από τις ΗΠΑ, ο Sels εκτιμά ότι η διαφορά μεταξύ των δύο όσον αφορά τους λόγους τιμής προς κέρδη – οι αποτιμήσεις των εταιρειών με βάση την τρέχουσα τιμή της μετοχής τους σε σχέση με τα κέρδη ανά μετοχή – δεν «αντισταθμίζει τον πρόσθετο κίνδυνο που αναλαμβάνεται».

Καθώς η σεζόν κερδών θα ξεκινήσει σοβαρά τον επόμενο μήνα, οι αναλυτές αναμένουν σε γενικές γραμμές ότι οι υποβαθμίσεις των κερδών θα κυριαρχήσουν σε όλο τον κόσμο βραχυπρόθεσμα. Οι κεντρικές τράπεζες παραμένουν δεσμευμένες στην αύξηση των επιτοκίων για την αντιμετώπιση του πληθωρισμού, ενώ αναγνωρίζουν ότι αυτό μπορεί να προκαλέσει οικονομική διαμάχη και πιθανώς ύφεση.

«Βλέπουμε οικονομική επιβράδυνση, πληθωριστικές πιέσεις υψηλότερες για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και μεγαλύτερες δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες για την αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων συνεπειών και των μακροπρόθεσμων αιτιών της ενεργειακής κρίσης», δήλωσε ο Nigel Bolton, Co-CIO της BlackRock, στο CNBC.

Ωστόσο, σε μια έκθεση προοπτικών για το τέταρτο τρίμηνο που δημοσιεύθηκε την Τετάρτη, ο Bolton εκτιμά ότι οι αγοραστές μετοχών μπορούν να επιδιώξουν να κεφαλαιοποιήσουν τις αποκλίσεις αποτίμησης μεταξύ εταιρειών και περιοχών, αλλά θα πρέπει να εντοπίσουν επιχειρήσεις που θα βοηθήσουν στην παροχή λύσεων σε αυξανόμενες τιμές και επιτόκια.

Υποστήριξε, για παράδειγμα, ότι η υπόθεση για την αγορά τραπεζικών μετοχών ενισχύθηκε το τελευταίο τρίμηνο, καθώς οι αναφορές για πληθωρισμό υψηλότερο από το αναμενόμενο άσκησαν περαιτέρω πίεση στις κεντρικές τράπεζες να συνεχίσουν να αυξάνουν επιθετικά τα επιτόκια.

Η Ευρώπη αγωνίζεται να διαφοροποιήσει τον ενεργειακό της εφοδιασμό, έχοντας στηριχθεί στις ρωσικές εισαγωγές για το 40% του φυσικού αερίου της πριν από την εισβολή στην Ουκρανία και τις επακόλουθες κυρώσεις. Αυτή η ανάγκη επιδεινώθηκε στις αρχές αυτού του μήνα, όταν ο κρατικός γίγαντας φυσικού αερίου της Ρωσίας Gazprom διέκοψε τις ροές φυσικού αερίου προς την Ευρώπη μέσω του αγωγού Nord Stream 1.

«Ο απλούστερος τρόπος για να μετριαστεί ο πιθανός αντίκτυπος των ελλείψεων φυσικού αερίου στα χαρτοφυλάκια είναι να γνωρίζουμε τις εταιρείες με υψηλούς λογαριασμούς ενέργειας ως ποσοστό του εισοδήματος – ειδικά όταν η ενέργεια δεν παρέχεται από ανανεώσιμες πηγές», είπε ο Μπόλτον.

«Οι ενεργειακές ανάγκες της ευρωπαϊκής χημικής βιομηχανίας ήταν ισοδύναμες με 51 εκατομμύρια τόνους πετρελαίου το 2019. Περισσότερο από το ένα τρίτο αυτής της ενέργειας παρέχεται από αέριο, ενώ λιγότερο από το 1% προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας».

Ορισμένες μεγαλύτερες εταιρείες μπορεί να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν μια περίοδο έλλειψης φυσικού αερίου αντισταθμίζοντας το ενεργειακό κόστος, που σημαίνει ότι πληρώνουν κάτω από την ημερήσια τιμή «spot», τόνισε ο Bolton. Επίσης απαραίτητη είναι η δυνατότητα μετακίνησης του αυξανόμενου κόστους στους καταναλωτές. Ωστόσο, οι μικρότερες εταιρείες χωρίς τις εξελιγμένες τεχνικές αντιστάθμισης κινδύνου ή την ισχύ τιμολόγησης ενδέχεται να δυσκολευτούν, εκτίμησε.

«Πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί όταν εταιρείες που μπορεί να φαίνονται ελκυστικές επειδή είναι «αμυντικές» – έχουν ιστορικά δημιουργήσει μετρητά παρά την αργή οικονομική ανάπτυξη – έχουν σημαντική, μη αντισταθμισμένη έκθεση στις τιμές του φυσικού αερίου», είπε ο Μπόλτον. «Μια μεσαίου μεγέθους εταιρεία ζυθοποιίας μπορεί να αναμένει ότι οι πωλήσεις αλκοόλ θα διαρκέσουν κατά τη διάρκεια μιας ύφεσης, αλλά εάν το ενεργειακό κόστος είναι μη αντισταθμισμένο, τότε είναι δύσκολο για τους επενδυτές να είναι σίγουροι για τα βραχυπρόθεσμα κέρδη».

Η BlackRock εστιάζει σε εταιρείες στην Ευρώπη με παγκόσμιες διαφοροποιημένες δραστηριότητες που τις προστατεύουν από τον αντίκτυπο της κρίσης φυσικού αερίου της ηπείρου, ενώ ο Bolton πρότεινε ότι από αυτές που συγκεντρώνονται στην ήπειρο, οι εταιρείες με μεγαλύτερη πρόσβαση σε σκανδιναβικές πηγές ενέργειας θα τα πάνε καλύτερα.

Εάν οι αυξήσεις των τιμών αποτύχουν να μετριάσουν τη ζήτηση φυσικού αερίου και ο περιορισμός καταστεί απαραίτητος το 2023, ο Bolton προτείνει ότι οι εταιρείες σε «στρατηγικά σημαντικούς κλάδους» – παραγωγοί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στρατιωτικοί εργολάβοι, εταιρείες υγειονομικής περίθαλψης και αεροδιαστημικής – θα επιτρέπεται να λειτουργούν με πλήρη δυναμικότητα.

Πηγή: Fortune

ΓΕΚΤΕΡΝΑ: Ισχυρό τραπεζικό ενδιαφέρον για το Καζίνο στο Ελληνικό

Συνάντηση με ανώτατα στελέχη της Εθνικής Τράπεζας και της Alpha Bank είχαν την περασμένη εβδομάδα στις ΗΠΑ στελέχη της ΓΕΚΤΕΡΝΑ, από την οποία προέκυψε ισχυρό τραπεζικό ενδιαφέρον για τη χρηματοδότηση του Ολοκληρωμένου Τουριστικού Θέρετρου με Καζίνο ["Integrated Resort Casino" (IRC)] στην έκταση του Ελληνικού.

Όπως αναφέρει το capital.gr, η συνάντηση μεταξύ των στελεχών του κατασκευαστικού Ομίλου και των δύο ελληνικών τραπεζών έγινε παρουσία του διευθύνοντα συμβούλου της Hardrock Jim Allen, κατά τη διάρκεια επίσκεψής τους σε διάφορα καζίνο του πολυεθνικού Ομίλου στην Αμερική (Μαϊάμι κ.λπ.).

Από τη συνάντηση, όπου έγινε εκτενή παρουσίαση του Ολοκληρωμένου Τουριστικού Θέρετρου με Καζίνο ["Integrated Resort Casino" (IRC)], προέκυψε ισχυρό τραπεζικό ενδιαφέρον για τη χρηματοδότηση του έργου, καθώς πρόκειται για ένα διεθνούς εμβέλειας ψυχαγωγικό κέντρο που έλειπε από την τουριστική πρόταση της Αθήνας αλλά και που δεν υπάρχει αντίστοιχο του σε όλη την Ευρώπη.

Το "Hard Rock Hotel & Casino Athens", όπως θα ονομάζεται θα αποτελέσει ένα μοναδικό προορισμό στην Ευρώπη, συνδυάζοντας ένα πολυτελές ξενοδοχείο 5 αστέρων, ένα καζίνο παγκόσμιας κλάσης, ένα εκθεσιακό και συνεδριακό κέντρο υψηλών προδιαγραφών, έναν υπερσύγχρονο χώρο ψυχαγωγίας, διεθνώς αναγνωρισμένες παροχές εστίασης, πολυτελές συγκρότημα Rock Spa® και πισίνας και καταστήματα λιανικής. Χτισμένος σε τρία επίπεδα, ο Πύργος θα έχει τρεις διαφορετικούς προσανατολισμούς που αντιστοιχούν στα σημεία αναφοράς που βρίσκονται μέσα στο νοητό τρίγωνο που σχηματίζεται γύρω από το έργο: την Ακρόπολη, τη θάλασσα και τον Υμηττό.

Η εν λόγω ανάπτυξη θα φιλοξενεί ένα καζίνο συνολικής επιφάνειας σχεδόν 15.000 τ.μ., που θα διαθέτει 200 τραπέζια και 2.000 παιχνιομηχανές. Ο Πύργος θα διαθέτει περισσότερα από 1.000 δωμάτια και σουίτες, με συνολική δυναμικότητα σχεδόν 3.500 κλινών με θέα στη θάλασσα ή θέα σε όλη την Αθήνα και τον Παρθενώνα. Το έργο θα περιλαμβάνει επίσης την υψηλότερη ταράτσα στην Αθήνα, ενώ η πισίνα στον τελευταίο όροφο θα συμπληρώνεται από μπαρ, το Rock Spa® και το Body Rock Fitness, που θα αξιοποιούν μέσω σύνδεσης εσωτερικών και εξωτερικών χώρων την ηλιοφάνεια και τις ευνοϊκές για δραστηριότητες θερμοκρασίες κατά τη διάρκεια του χρόνου.

Ένα υπαίθριο χωριό με διάφορα καταστήματα λιανικής, εστιατόρια υψηλής γαστρονομίας με τοπική και διεθνή κουζίνα, μπαρ και χώρους αναψυχής, θα πλαισιώνει το καζίνο, ενώ το συνεδριακό και εκθεσιακό κέντρο θα ξεπερνά τα 23.000 τ.μ. και θα παρέχει μια μεγάλη αίθουσα εκθέσεων, αίθουσες εκδηλώσεων και συναντήσεων, καθώς και υποστηρικτικούς χώρους.

Η 30ετής παραχώρηση είναι σύμπραξη της Hard Rock International (51%) και του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (49%), με τον δεύτερο να έχει και τη συνολική ευθύνη της κατασκευής του έργου, το οποίο αναμένεται να ξεκινήσει μέσα στους πρώτους μήνες του 2023 και να διαρκέσει 36 μήνες.

Πηγή: capital.gr

Εξαιρετικά κρίσιμες οι επόμενες συνεδριάσεις για το Χ.Α., με ανησυχία να μη χαθούν οι καθοριστικές μακροπρόθεσμες στηρίξεις στις 790 – 780 μονάδες. Απώλεια τους μας κάνει να μιλήσουμε επίσημα για αντιστροφή της μακροπρόθεσμης τάσης σε αρνητική, περιμένοντας έναν νέο κύκλο πτώσης (πιθανόν με τη μορφή sell - off)....

